

NOTÍCIES DE DOS ARTISTES REUSENCES SETCENTISTES QUE TREBALLAREN A L'ESGLÉSIA PARROQUIAL D'ALTAFULLA

El fons de manuals notariais de Reus de l'Arxiu Històric de Tarragona ens ha proporcionat notícies dels artistes reusencs Jeroni Pàmies i Josep Vila que a la dècada dels anys quaranta del segle XVIII realitzaren a l'església parroquial de Sant Martí d'Altafulla les pintures del cambril de la capella dels Dolors o del Santíssim, el primer, ⁽¹⁾ i els retaules d'aquesta capella i de la de Sant Miquel, el segon. ⁽²⁾

JERONI PÀMIES

Hom el coneixia com Lluç. Estava casat amb Magdalena Pagès, vídua de Francesc Miquel, calderer de Reus, i mare de Maria Miquel i Pagès, muller de Josep Bofarull i Gavalrà, la qual cosa li suposà emparentar amb aquesta important família reusenca. ⁽³⁾

Tot i que el 1732 Magdalena Pagès ja estava casada amb Jeroni Pàmies, no fou fins el 1743 que Josep Bofarull i Maria Miquel retornaren, com a hereus de Francesc Miquel, a la seva sogra i mare; respectivament, els diners que aquesta havia aportat en dot al seu primer marit, com també les 25 lliures d'exponsalici que aquest li havia fet; en total 500 lliures. ⁽⁴⁾

(1) Raquel Medina de Vargas, *Las pinturas del camarín de la capilla de los Dolores de la iglesia parroquial de Altafulla*, "Estudis Altafullencs", 10, (1986), pp. 41-58.

(2) Joan Padrol, *El retaule de la capella del Santíssim de l'església parroquial d'Altafulla*, "Estudis Altafullencs", 6, (1982), pp. 47-54. Salvador-J. Rovira i Gómez, *Les esglésies i els rectors d'Altafulla*, "Estudis Altafullencs", 3, (1979), pp. 104-106.

(3) AHT = (Arxiu Històric de Tarragona) Man.-Not. 4648, f. 67.

(4) AHT. Man.-Not. 4789, fs. 46 i 230.

Pàmies, mentre realitzà les pintures de la capella dels Dolors, residí a Altafulla amb la seva família i durant el sojorn altafullenc féu amistat amb l'apotecari Bartomeu Clot fins l'extrem d'arribar a emparentar ja que la seva filla, Magdalena Pàmies i Pagès, contragué matrimoni, el 1759, amb l'apotecari altafullenc Sebastià Clot, fill de Bartomeu.

Jeroni Pàmies morí abans del 23 de setembre del 1759 ja que figura com a difunt en els capítols matrimonials de la filla atorgats en aquesta data.⁽⁵⁾

A Jeroni Pàmies, a més d'una filla, el sobrevisqué un fill, de nom Joan, el qual, el 1759, residia a Barcelona on treballava d'escrivent.⁽⁶⁾

JOSEP VILA

Era fill de l'escultor reusenc Esteve Vila⁽⁷⁾. Nasqué l'any 1711, i el gener del 1781 encara vivia ja que compareix com a testimoni en una requisiòria que el capità holandès Koromvingen va fer al comerciant Francesc Molins.⁽⁸⁾

Estigué casat amb Francesca Jaumar i és com a usufructuari dels béns de la seva dona que el 3 de juliol del 1735 vengué a Mn. Francesc Ferrer un censal ja creat de 75 lliures de capital.⁽⁹⁾

De l'activitat de Vila com a escultor podem dir que foren aprenents seus Hipòlit Maseres, Joan Baptista Castell i Feliu Massó; el primer era de Reus i el seu aprenentatge durà del 30 de novembre del 1738 fins al mateix dia i mes del 1744; el segon era de Tarragona i entrà d'aprenent l'any 1745; el tercer era de Constantí i començà el seu aprenentatge el 1765.⁽¹⁰⁾

L'any 1765, conjuntament amb Lluís Bonifaç i Massó, fou cridat a intervenir en l'arranjament de la disputa que Francesc Bonifaç i Massó sostenia amb els administradors de l'església de la Puríssima Sang de Jesucrist de Reus, respecte del retaule major d'aquella església. Els bons oficis de Vila permeteren arribar a un acord sobre la base que ambdues parts renunciarien a les causes i que els administradors de la Sang lliurarien a Bonifaç els diners que li restaven per cobrar, en pagaments anyals de 60 lliures.⁽¹¹⁾

(5) AHT, Man.-Not. 4980, f. 254.

(6) AHT, Man.-Not. 4980, f. 254.

(7) AHT, Man.-Not. 4727, f. 64v.

(8) AHT, Man.-Not. 4744, f. 61v; 5134, f. 19.

(9) AHT, Man.-Not. 4727, f. 64v.

(10) AHT, Mans.-Nots. 4744, f. 61v; 4738, f. 334 i 5072, f. 197v.

Són obres de Vila, a més dels retaules altafullencs, el del Santíssim Nom de Jesús i el de Sant Isidre, ambdós de l'església d'Almoster. D'aquests dos retaules, el primer fou contractat el 30 de juny del 1757 amb el compromís d'enllestir-lo en un termini de set mesos,⁽¹²⁾ mentre del segon només arribà a fer el sòcol i el pedestal; l'acabà Francesc Bonifaç.⁽¹³⁾

Salvador-J. Rovira i Gómez

(11) AHT. Man.-Not. 4909, f. 278.

(12) AHT. Man.-Not. 4839, f. 125.

(13) César Martinell, *El escultor Luis Bonifás y Massó, 1730-1786. Biografía crítica*. "Anales y Boletín de los Museos de Arte de Barcelona", VI-1 i 2 (1948), p. 147.